

Bruksela, 13 marca 2015 r.
(OR. en)

6552/15

CO EUR-PREP 11
POLGEN 28
ENV 81
ENER 44
MI 111
RECH 34
COMPET 62
IND 25
ECOFIN 134
SOC 103
EDUC 41
TELECOM 53
JAI 110
EMPL 51
SAN 73

NOTA

Od:	Sekretariat Generalny Rady
Do:	Rada
Dotyczy:	Europejski semestr 2015 – Sprawozdanie podsumowujące dotyczące wkładów Rady

Delegacje otrzymują w załączeniu sprawozdanie podsumowujące przygotowane przez prezydencję; przedstawia ono dyskusje i główne postulaty polityczne Rady obradującej w różnych składach, dotyczące europejskiego semestru 2015.

SPRAWOZDANIE PODSUMOWUJĄCE PREZYDENCJI

Wprowadzenie

Niniejsze sprawozdanie zawiera podsumowanie wyników dyskusji, które przeprowadziła Rada, oraz wniosków, jakie wyciągnęła; te dyskusje i wnioski odnosiły się do przygotowanego przez Komisję pakietu dotyczącego rocznej analizy wzrostu gospodarczego na 2015 r. W sprawozdaniu tym wykorzystano również pakiet sprawozdań krajowych, przedstawiony przez Komisję 26 lutego 2015 r., w odniesieniu do realizacji zaleceń dla poszczególnych krajów na szczeblu krajowym.

Pierwsza roczna analiza wzrostu gospodarczego zaprezentowana przez Komisję pod przewodnictwem Jean-Claude'a Junckera 28 listopada 2014 r. przedstawia w zarysie nowy program na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia, którego podstawą są trzy wzajemnie wspierające się filary: inwestycje, reformy strukturalne i odpowiedzialność budżetowa. Rada z zadowoleniem przyjmuje przygotowaną przez Komisję roczną analizę wzrostu gospodarczego na 2015 r. oraz zasadniczo zgadza się z przeprowadzoną przez Komisję analizą sytuacji gospodarczej i wyzwań politycznych w UE.

Roczna analiza wzrostu gospodarczego jest ściśle powiązana z kluczowymi inicjatywami politycznymi, takimi jak plan inwestycyjny dla Europy, unia energetyczna oraz planowana strategia dotycząca jednolitego rynku cyfrowego i planowana strategia dotycząca rynku wewnętrznego towarów i usług. Podkreślono również powiązanie z przyszłościową polityką transportową poprzez rozwijanie zrównoważonej infrastruktury i sprawnie funkcjonującego jednolitego rynku. W związku z tym w trakcie debat poruszono te szersze procesy polityczne, co umożliwiło poszczególnym składom Rady wyrażenie poglądów i podzielenie się refleksjami.

Rada realizuje plan inwestycyjny dla Europy z wielką starannością. 10 marca 2015 r. Rada Ecofin przyjęła podejście ogólne dotyczące wniosku w sprawie Europejskiego Funduszu na rzecz Inwestycji Strategicznych (EFIS), którego celem jest uruchomienie w okresie trzech lat co najmniej 315 mld EUR w dodatkowych inwestycjach publicznych i prywatnych. Debaty na forum poszczególnych składów Rady uwypuklają potencjał EFIS, a jednocześnie potwierdzają, że trzeba równolegle kontynuować prace nad pozostałymi aspektami planu inwestycyjnego. W szczególności konieczne jest poprawienie klimatu inwestycyjnego i ogólnego otoczenia biznesowego poprzez zmniejszenie obciążeń regulacyjnych, przy jednoczesnym zapewnieniu wystarczającej pewności regulacyjnej. Trzeba zapewnić synergie między EFIS, innymi programami UE, takimi jak „Horyzont 2020” i instrument „Łącząc Europę”, funduszami strukturalnymi i finansowaniem krajowym. Szczególne działania są niezbędne w celu ułatwienia MŚP dostępu do finansowania, łącznie z kapitałem wysokiego ryzyka, oraz wspomożenia europejskich podmiotów rozpoczynających działalność gospodarczą w krytycznej fazie rozwoju.

Jeżeli chodzi o reformy strukturalne, poczyniono co prawda postępy, trzeba jednak przyspieszyć tempo realizowania reform. Ogólnie rzecz ujmując, zdaniem Komisji, niemal połowa zaleceń dla poszczególnych krajów, przyjętych przez Radę w lipcu 2014 r., nie została w ogóle zrealizowana lub została zrealizowana w niewielkim stopniu. Sytuacja wygląda nieco lepiej w strefie euro, gdzie 60% zaleceń zrealizowano przynajmniej częściowo. Niemniej jednak, jasne jest, że na kilku polach trzeba zrobić więcej, zwłaszcza w krajach, w których presja rynkowa jest mniejsza. Wśród kluczowych dziedzin budzących niepokój są reformy rynku produktowego i rynku usług oraz modernizacja administracji publicznej. Utrzymujące się wysokie poziomy bezrobocia, zwłaszcza bezrobocia długotrwałego i bezrobocia młodzieży, ponownie potwierdzają, że rynki pracy wymagają podjęcia intensywniejszych starań. Dotyczy to w szczególności ustalania wynagrodzeń, dopasowania kształcenia do potrzeb rynku pracy, potencjału publicznych służb zatrudnienia i segmentacji rynków pracy.

Kapitałne znaczenie mają: dalsza modernizacja systemów emerytalnych i zwiększenie wydajności systemu opieki zdrowotnej i opieki długoterminowej, również w kontekście konsolidacji budżetowej.

I wreszcie, Europa jako całość powinna dalej podążać ścieżką pro wzrostowej odpowiedzialności budżetowej. Każde państwo członkowskie powinno podjąć stosowne działania odzwierciedlające dostępną w nim przestrzeń fiskalną. Konieczne są dalsze postępy w dziedzinie koordynacji polityk budżetowych w strefie euro. Ogólnie rzecz biorąc, przedmiotem większej uwagi powinny być wydajność, jakość i pro wzrostowy charakter finansów publicznych. W pełni muszą zostać zrealizowane zalecenia dla poszczególnych krajów dotyczące zmniejszenia klina podatkowego i dotyczące ochrony wydatków na obszary pro wzrostowe, takie jak badania naukowe i inwestycje.

Dyskusje na forum Rady dotyczące rocznej analizy wzrostu gospodarczego uwydatniły potencjał, jaki ma gospodarka cyfrowa w zakresie unijnego wzrostu gospodarczego i unijnego programu na rzecz zatrudnienia. Europa potrzebuje transformacji cyfrowej, aby przywrócić swój status jednego z przodujących graczy w globalnej gospodarce cyfrowej. Digitalizacja powinna obejmować wszystkie dziedziny polityki, od polityki przemysłowej po środowiskową. Wprowadzenie szybkich sieci szerokopasmowych, zajęcie się kwestią niedoboru umiejętności cyfrowych, budowanie zaufania konsumentów oraz zwiększenie bezpieczeństwa cybernetycznego są jednymi z podstawowych warunków wstępnych niezbędnych z punktu widzenia gospodarki cyfrowej i wymagających zdecydowanych działań na szczeblu unijnym i krajowym. Pilnie potrzebne jest ustanowienie jednolitego rynku cyfrowego, wraz z usunięciem ograniczeń w transgranicznym handlu elektronicznym i dalszym pobudzaniem tego rodzaju handlu. Wciąż niezbędne jest wsparcie na rzecz cyfrowych badań naukowych i inwestycji, przetwarzania w chmurze i wykorzystywania dużych zbiorów danych. Europa musi wspierać swoje cyfrowe podmioty rozpoczynające działalność gospodarczą, ale także szerzej wspomagać digitalizację swoich przedsiębiorstw. Rada oczekuje na przedstawienie przez Komisję kompleksowej i ambitnej strategii jednolitego rynku cyfrowego.

Europejski semestr 2015 będzie pierwszym, w ramach którego zostanie zrealizowany usprawniony model zaproponowany w rocznej analizie wzrostu gospodarczego na 2015 r. Usprawnienie to z aprobatą przyjęto w trakcie debat na forum Rady. Jedna analiza krajowa dla każdego państwa członkowskiego, przedstawiona znacznie wcześniej niż w przeszłości (26 lutego) powinna zwiększyć poczucie odpowiedzialności i ułatwić wzajemną ocenę. Powinna ułatwić przeanalizowanie zaleceń dla poszczególnych krajów na forum Rady i umożliwić większe zaangażowanie zainteresowanych stron na szczeblu krajowym.

Na szczeblu europejskim prezydencja przeprowadziła wymianę poglądów na temat europejskiego semestru z Parlamentem Europejskim. 11 marca 2015 r. Parlament przyjmuje trzy rezolucje w tej dziedzinie; są to: rezolucja w sprawie europejskiego semestru na rzecz koordynacji polityki gospodarczej: roczna analiza wzrostu gospodarczego na 2015 r.; rezolucja w sprawie europejskiego semestru na rzecz koordynacji polityki gospodarczej: aspekty zatrudnieniowe i społeczne w rocznej analizie wzrostu gospodarczego na 2015 r. oraz rezolucja w sprawie zarządzania jednolitym rynkiem w ramach europejskiego semestru 2015. Dialog międzyparlamentarny na temat europejskiego semestru, zorganizowany przez Parlament Europejski w dniach 3–4 lutego 2015 r., również stał się przyczynkiem do refleksji (zob. dok. 6195/15).

Sprawy gospodarcze i finansowe

Rada do Spraw Gospodarczych i Finansowych (Ecofin) omówiła roczną analizę wzrostu gospodarczego na posiedzeniu 9 grudnia 2014 r. Zmiany planowane w europejskim semestrze również zostały omówione na tym posiedzeniu w kontekście wymiany poglądów na temat strategii „Europa 2020” i jej realizacji poprzez europejski semestr, na podstawie wspólnej opinii Komitetu Ekonomiczno-Finansowego i Komitetu Polityki Gospodarczej (dok. 16228/14). Następnie na posiedzeniu 17 lutego 2015 r. Rada Ecofin przyjęła konkluzje Rady w sprawie rocznej analizy wzrostu gospodarczego i sprawozdania przedkładanego w ramach mechanizmu ostrzegania (dok. 5957/1/15 REV 1). Komisja przedstawiła zintegrowane analizy krajowe na posiedzeniu Rady Ecofin 10 marca 2015 r.

Rada Ecofin uzgodniła ogólne priorytetowe obszary polityki nakreślone przez Komisję w rocznej analizie wzrostu gospodarczego, na których powinny się w 2015 r. skoncentrować działania na szczeblu krajowym i unijnym; chodzi o: stymulowanie inwestycji, odnowienie zobowiązania do wdrożenia reform strukturalnych i wywiązywanie się z odpowiedzialności budżetowej.

Rada Ecofin z zadowoleniem przyjęła też sugestie Komisji dotyczące usprawnienia i wzmocnienia europejskiego semestru.

W kwestii inwestycji, w konkluzjach uznano, że istnieje pilna potrzeba stymulowania inwestycji, tak aby nasilić ożywienie gospodarcze UE i zwiększyć potencjał wzrostu; z zadowoleniem przyjęto również plan inwestycyjny dla Europy zaprezentowany wraz z roczną analizą wzrostu gospodarczego. Rada Ecofin podkreśla, że inicjatywom podejmowanym w ramach planu inwestycyjnego powinny towarzyszyć środki, które poprawiają otoczenie biznesowe i zwiększają atrakcyjność inwestowania.

10 marca 2015 r. Rada Ecofin przyjęła podejście ogólne odnoszące się do wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie Europejskiego Funduszu na rzecz Inwestycji Strategicznych i zmieniającego rozporządzenia (UE) nr 1291/2013 i (UE) nr 1316/2013 (dok. 6831/15) mającego na celu uruchomienie w okresie trzech lat co najmniej 315 mld EUR w dodatkowych inwestycjach publicznych i prywatnych. Szybkie porozumienie wypracowane w kwestii podejścia ogólnego pokazuje mocne poparcie polityczne wśród państw członkowskich dla tej inicjatywy i wyraźne zrozumienie potrzeby niezwłocznego zapewnienia Europie nowych inwestycji. W celu pełnego wykorzystania korzyści płynących z EFIS, podejście ogólne kładzie nacisk na przejrzystą i odpolitycznioną strukturę zarządzania oraz ustanawia jasne kryteria wyboru projektów. Odnoszą się one do spójności z politykami Unii, rentowności, dodatkowości i udziału inwestorów prywatnych. Podejście ogólne Rady przewiduje również istotną rolę krajowych banków prorozwojowych i platform inwestycyjnych, które będą pełnić funkcję katalizatora dla projektów inwestycyjnych. EBI będzie miał kluczowe znaczenie dla zapewnienia, by nowe centrum doradztwa świadczyło skuteczną pomoc techniczną w celu wsparcia rozwoju projektów w całej Unii.

W odniesieniu do realizacji reform strukturalnych, w konkluzjach uznaje się, że ambitne wdrożenie reform strukturalnych na rynkach produktów, usług i pracy ma podstawowe znaczenie dla zwiększenia produktywności, odzyskania konkurencyjności oraz poprawy otoczenia biznesowego, tym samym pobudza także inwestycje produkcyjne podmiotów prywatnych oraz zwiększa zatrudnienie i potencjał wzrostu gospodarczego. W konkluzjach tych uznaje się, że europejski jednolity rynek pozostaje największą siłą napędową wzrostu gospodarczego na poziomie UE oraz że ukończenie tworzenia jednolitego rynku zarówno towarów, jak i usług jest priorytetem. Rada Ecofin uznała starania podejmowane przez państwa członkowskie w dziedzinie wdrażania reform strukturalnych, wskazując jednocześnie na potrzebę dodatkowych działań na rzecz reform we wszystkich państwach członkowskich, stosownie do obecnego poziomu braku elastyczności i utrzymujących się słabości.

W kwestii odpowiedzialności budżetowej Rada z aprobatą przyjęła znaczące postępy poczynione w zakresie konsolidacji budżetowej i uznała, że jednocześnie dług publiczny w większości państw członkowskich utrzymuje się na wysokim poziomie i że wciąż konieczne pozostaje doprowadzenie do obniżenia tych poziomów. W konkluzjach podkreślono, że kluczowe znaczenie dla wszystkich państw członkowskich ma kontynuowanie uzgodnionej strategii pro wzrostowej i zróżnicowanej konsolidacji budżetowej, aby zapewnić stabilność finansów publicznych. Wskazano w nich, że wszystkie państwa członkowskie muszą wdrażać swoje polityki budżetowe z poszanowaniem ich zobowiązań wynikających z paktu stabilności i wzrostu, co pozwoli automatycznym stabilizatorom działać w myśl uzgodnionej ścieżki korekty strukturalnej, przy zapewnieniu długoterminowej stabilności finansów publicznych.

I wreszcie, jeśli chodzi o zmiany służące usprawnieniu i wzmocnieniu europejskiego semestru, Rada Ecofin przychylnie odniosła się do sugestii Komisji. W konkluzjach uznano, że publikowanie na wcześniejszym etapie procesu jednej kompleksowej oceny gospodarczej każdego państwa członkowskiego pozwoli na uzyskanie większej przejrzystości i informacji zwrotnych na temat analizy Komisji oraz da więcej czasu na przeanalizowanie i omówienie wytycznych UE, co powinno jeszcze bardziej wzmocnić odpowiedzialność i proces wielostronnego nadzoru. Podkreślono w nich też znaczenie monitorowania przez cały rok wyników i realizacji polityki, w tym realizacji zaleceń dla poszczególnych krajów.

Zatrudnienie i sprawy społeczne oraz zdrowie

W ramach europejskiego semestru 2015 Rada (EPSCO) przeprowadziła (sesje w dniach 11 grudnia 2014 r. i 9 marca 2015 r.) szczegółowe debaty orientacyjne poświęcone priorytetowym działaniom w dziedzinie polityk zatrudnieniowych i społecznych. W tym kontekście Rada EPSCO przyjęła wspólne sprawozdanie o zatrudnieniu na 2015 r. (dok. 7006/15) oraz konkluzje Rady, z uwzględnieniem rocznej analizy wzrostu gospodarczego (dok. 7007/15), przedstawiając wskazówki polityczne dotyczące polityk zatrudnieniowych i społecznych w 2015 r. Rada zatwierdziła również główne postulaty sprawozdania Komitetu Ochrony Socjalnej w sprawie sytuacji społecznej w UE (dok. 6194/15).

Pomimo umiarkowanych pozytywnych zmian w dziedzinie parametrów gospodarczych w większości państw członkowskich, wysokie bezrobocie pozostaje jednym z kluczowych wyzwań dla UE. Zintegrowane podejście, które uwzględniałoby kwestie zatrudnieniowe i społeczne oraz które byłoby spójne z tymi kwestiami, jest jednym z warunków wstępnych skutecznego zwalczania bezrobocia.

Ministrowie zasadniczo z zadowoleniem przyjęli podejście oparte na trzech filarach, zawarte w rocznej analizie wzrostu gospodarczego, w celu zajęcia się bieżącymi problemami. Niektóre delegacje wspomniały, że należy w dalszym ciągu akcentować społeczne aspekty tego podejścia.

W celu rozwiązania pilnych wyzwań, rynki pracy muszą w większym stopniu sprzyjać włączeniu społecznemu i lepiej funkcjonować. Szczególny nacisk położono na włączanie słabszych grup społecznych, które potrzebują ukierunkowanej pomocy. Przedmiotem większej uwagi musi być rola kobiet na rynku pracy i w społeczeństwie jako całości. W celu osiągnięcia równości płci trzeba wyeliminować różnicowanie wynagrodzenia ze względu na płeć i w większym stopniu brać pod uwagę potrzeby kobiet.

Bezrobocie długotrwałe stało się jedną z kluczowych kwestii, która wymaga pilnej uwagi i konkretnych środków. Kwestia bezrobocia młodzieży wciąż jest jednym z wysokich priorytetów politycznych. Realizowanie programów w ramach gwarancji dla młodzieży wkrótce zostanie wzmocnione poprzez nowy wniosek w sprawie zwiększenia prefinansowania Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych. Wydłużenie życia zawodowego przynosi dodatkowe wyzwania dla starszych pracowników, dla których mają zostać stworzone szczególne rozwiązania oprócz wspierania programów uczenia się przez całe życie.

W kontekście europejskiego semestru, wzajemne uczenie się i wzajemny nadzór okazały się bardzo cennymi narzędziami i powinny być nadal stosowane. Między innymi umożliwiają one państwom członkowskim uczenie się od siebie nawzajem, co pomaga doskonalić polityki.

Gospodarka cyfrowa i nowe technologie stwarzają nowe możliwości, które trzeba wykorzystać. Inwestowanie w ludzi i umiejętności musi być dobrze ukierunkowane, aby przygotować pracowników do bardziej dynamicznego środowiska gospodarczego. Umiejętności muszą być stale dostosowywane do zmieniających się warunków gospodarczych i zatrudnieniowych. Niepewne formy zatrudnienia muszą ustąpić pola miejscom pracy wysokiej jakości. Skuteczność i wydajność systemów zabezpieczenia społecznego wymagają poprawy.

Ministrowie z zadowoleniem przyjęli zmiany w europejskim semestrze, w szczególności harmonogram sprawozdań krajowych, który obecnie pozwala na lepszy dialog, dyskusje i konsultacje z zainteresowanymi podmiotami na szczeblu krajowym. Podkreślono rolę Komitetu Zatrudnienia i Komitetu Ochrony Socjalnej w kontekście europejskiego semestru oraz ich wkład. Zaakcentowano także rolę i znaczenie partnerów społecznych, zwłaszcza w odniesieniu do ich zaangażowania w europejski semestr i wzajemne uczenie się. Bardziej ogólnie, wkłady tych partnerów mają podstawowe znaczenie dla czynników istotnych dla stworzenia rynków pracy, które będą bardziej sprzyjać włączeniu społecznemu i które będą sprawnie funkcjonować, oraz dla realizacji celów polityki społecznej. Odniesiono się również do korzyści zatrudnieniowych i społecznych, jakie może przynieść nowy plan inwestycyjny.

Konkurencyjność

W ramach europejskiego semestru Rada ds. Konkurencyjności przeprowadziła debaty orientacyjne, których podstawą była roczna analiza wzrostu gospodarczego na 2015 r.; 2 marca 2015 r. obradowano na temat rynku wewnętrznego i konkurencyjności przemysłu, a 3 marca 2015 r. na temat aspektów związanych z badaniami naukowymi. W trakcie debat ministrowie odnieśli się również do planu inwestycyjnego dla Europy, zwłaszcza sposobów poprawienia otoczenia inwestycyjnego w Europie.

Rynek wewnętrzny

Ministrowie uznali pilną potrzebę dalszego wzmocnienia, pogłębienia i ostatecznie ukończenia tworzenia jednolitego rynku. Podkreślając potrzebę kontynuowania działań dotyczących środków polityki horyzontalnej, ministrowie opowiedzieli się też za pragmatycznym podejściem sektorowym, które mogłoby przyspieszyć integrację jednolitego rynku. Jako sektory o najwyższym potencjale wzrostu gospodarczego ministrowie wymienili gospodarkę cyfrową, energię, transport, telekomunikację i usługi (w tym usługi detaliczne, biznesowe i budowlane). Reformy krajowe wciąż plasują się wysoko w krajowych programach politycznych, a ministrowie wskazali również przykłady lub podjęte reformy służące w szczególności zniesieniu istniejących barier i poprawie otoczenia biznesowego i inwestycyjnego. W tym kontekście ministrowie podkreślili, że należy poprawić dostęp przedsiębiorstw, w szczególności MŚP, do zamówień publicznych oraz ułatwić swobodny przepływ osób poprzez szybkie wdrożenie dyrektywy w sprawie uznawania kwalifikacji zawodowych.

Ministrowie zaakcentowali znaczenie skutecznego zarządzania jednolitym rynkiem, łącznie z podkreśleniem znaczenia wdrażania i egzekwowania istniejących przepisów w najlepszy możliwy sposób. Położyli nacisk na potrzebę poprawy i uproszczenia prawodawstwa z korzyścią dla przedsiębiorstw i konsumentów poprzez konsekwentne uwzględnianie zasad lepszych uregulowań prawnych, zwłaszcza programu sprawności i wydajności regulacyjnej REFIT. Ministrowie podkreślili ponadto konieczność pełnego poszanowania przejrzystości, pomocniczości i proporcjonalności, zmniejszenia obciążeń administracyjnych oraz przygotowania wszystkich inicjatyw poprzez uzasadnione oceny skutków.

Zasadniczo zaznaczono, że rozpoznawanie przeszkód i utrudnień w handlu transgranicznym jest ważne również po to, by zwiększyć konkurencyjność UE na arenie międzynarodowej. Wielu ministrów podkreśliło potrzebę uwolnienia pełnego potencjału sektora usług poprzez pełne wdrożenie dyrektywy usługowej oraz przeprowadzenie przeglądu przepisów dotyczących zgłaszania, a także lepszego wykorzystywania instrumentów jednolitego rynku, w tym poprzez priorytetowe traktowanie wyważonej kombinacji wzajemnego uznawania i harmonizacji. Wszyscy ministrowie wskazali, że oczekują pakietu jednolitego rynku cyfrowego zaplanowanego na maj 2015 r. oraz „Strategii rynku wewnętrznego dla towarów i usług”, która ma się pojawić jesienią 2015 r.; zaapelowali do Komisji o ambitne podejście do tych przyszłych inicjatyw.

Przemysł

Aspekty polityki przemysłowej były omawiane w kontekście przyszłej strategii jednolitego rynku cyfrowego. Kwestią nadrzędną dla państw członkowskich było pełne włączenie elementów polityki przemysłowej do tej strategii. Konkurencyjna UE oznacza cyfrową UE i musi opierać się na innowacyjnych przedsiębiorstwach, zarówno dużych, jak i małych, które będą w stanie wykorzystywać cyfrowe możliwości tworzenia miejsc pracy i wzrostu gospodarczego. Nie należy zapominać o mikroprzedsiębiorstwach, ze szczególnym uwzględnieniem innowacyjnych podmiotów rozpoczynających działalność gospodarczą.

Ministrowie określili działania i środki, które miałyby największe możliwości osiągnięcia tego celu. Kilku ministrów podkreśliło potrzebę ułatwienia dostępu do finansowania, w tym kapitału wysokiego ryzyka w skali całej UE, a w szczególności z korzyścią dla MŚP, a także potrzebę zmiany nastawienia zakładającego niechętnie podejmowanie ryzyka w tym kontekście. Istnieje zapotrzebowanie na kapitał wysokiego ryzyka nie tylko dla dojrzałych przedsiębiorstw: potrzebny jest także na finansowanie załączkowe i przedzałączkowe MŚP oraz na zaspokajanie potrzeb w zakresie rozwijania działalności. Usunięcie obciążeń regulacyjnych również uznano za kluczowe – zarówno w obrębie państw członkowskich, jak i między nimi. Pozwoliłoby to na stworzenie prawdziwego jednolitego rynku dla przedsiębiorstw cyfrowych, co z kolei w szczególności umożliwiłoby małym podmiotom rozpoczynającym działalność gospodarczą szybszy wzrost i pomogłoby UE sprostać światowej konkurencji. W tym kontekście zaakcentowano potrzebę stosowania zasady „punktu kompleksowej obsługi dla MŚP” w całej UE.

Potrzeba zapewnienia ogólnounijnej interoperacyjności systemów i produktów poprzez ustanowienie ogólnoeuropejskich standardów została podkreślona przez wielu ministrów w ramach usunięcia wszystkich barier w transgranicznym handlu elektronicznym. Interoperacyjne ramy także mogłyby być korzystne, czego dowodem są przykłady jednolitego podpisu elektronicznego, e-oznakowania itp. Wśród innych wzmiankowanych przeszkód – zarówno dla producentów, jak i konsumentów – znalazła się ochrona danych, w przypadku gdy krajowe przepisy i regulacje muszą nadążyć za globalnym handlem cyfrowym, a jednocześnie zapewniać spójne i stabilne ramy w zakresie przepływu danych oraz gwarantować właściwe wdrażanie przepisów UE dotyczących ochrony danych.

Niektórzy ministrowie podkreślili potrzebę inwestycji (między innymi z istniejących funduszy europejskich), tak aby wspomóc przedsiębiorstwa w procesie digitalizacji. Kilka państw członkowskich było zdania, że plan inwestycyjny dla Europy mógłby w tym kontekście odegrać pewną rolę.

Ogólnie rzecz biorąc, ministrowie zwrócili uwagę na podstawowe warunki wstępne, które przemysł europejski powinien spełnić, by w pełni wykorzystać potencjał digitalizacji i gospodarki cyfrowej dla konkurencyjności przemysłu. Warunki te obejmowały: potrzebę szerszego wprowadzenia szybkich łączy szerokopasmowych w całej Europie, zajęcie się kwestią niedoboru umiejętności cyfrowych na wszystkich poziomach kształcenia i hierarchii (obywatele, pracownicy i kadra zarządzająca), a także budowanie zaufania zarówno konsumentów, jak i przedsiębiorstw w dziedzinie bezpieczeństwa cybernetycznego, w szczególności z myślą o własności danych przemysłowych, ich wykorzystaniu i dostępności.

Ministrowie zasadniczo zgodzili się z badaniem rocznej analizy wzrostu gospodarczego, zgodnie z którym należy priorytetowo traktować finansowanie badań naukowych i innowacji, sprawić, by inwestycje były inteligentne i wydajne w celu uzyskania niezbędnego efektu dźwigni przy udziale inwestycji prywatnych, oraz udoskonalić warunki ramowe w celu przekształcenia inwestycji w rzeczowe aktywa trwałe. Ponadto podkreślili potrzebę zapewnienia odpowiedniego prawodawstwa, w tym regulacji dotyczących pro wzrostowej pomocy państwa, ograniczenia biurokracji i zapewnienia odpowiedniego kształcenia i umiejętności. Długoterminowa perspektywa i strategia dotyczące inwestycji są niezbędne zarówno w państwach członkowskich, jak i na szczeblu UE.

Kilku ministrów podkreśliło, jak ważne jest zwiększenie efektywności programów badawczych za pomocą ustalania priorytetów i inteligentnej specjalizacji, w oparciu o ocenę. Wielu ministrów uznało też usuwanie barier w mobilności naukowców oraz stosowanie zachęt podatkowych za niezbędne reformy strukturalne.

W kwestii stworzenia korzystnych warunków dla inwestycji tak publicznych, jak i prywatnych, strategiczne inwestycje publiczne w badania naukowe i innowacje pozwolą przyciągać inwestycje prywatne. Kilku ministrów przypomniało również, że podczas analizowania ewentualnych inwestycji należy zwracać szczególną uwagę na doskonałość i jakość badań naukowych. Za niezbędne uznano zapewnienie synergii między programem „Horyzont 2020” i przyszłym Europejskim Funduszem na rzecz Inwestycji Strategicznych (EFIS) oraz funduszami strukturalnymi i finansowaniem krajowym. Ponadto większość ministrów podkreśliła konieczność lepszego włączenia przedsiębiorstw prywatnych, w szczególności MŚP i spółek o średniej kapitalizacji, w procesy badań naukowych i innowacji na wszystkich poziomach w celu zapewnienia inwestycji i transferu wiedzy. Należy podkreślić powiązane z tym korzyści, takie jak zachęty podatkowe, cyfrowe możliwości, potencjał dużych zbiorów danych i ponownego wykorzystywania danych, otwarte innowacje i nauka, jak również działania zbliżone do rynku.

W odniesieniu do planu inwestycyjnego dla Europy kilku ministrów wyraziło niepokój w związku z wiążącym się z tym planem przesunięciem środków z programu „Horyzont 2020” do EFIS, podkreślili przy tym jednak potrzebę, by kryteria wyboru w ramach EFIS dawały pierwszeństwo projektom cechującym się najbardziej innowacyjną i konkurencyjną przewagą, z uwzględnieniem także długoterminowych społeczno-gospodarczych skutków odnośnych projektów, jak również potrzebę, by eksperci dysponowali szerokim zakresem wiedzy w tych kwestiach, i potrzebę otrzymywania informacji zwrotnych na temat wybranych projektów. Kilku ministrów podkreśliło konieczność zapewnienia, aby zainteresowane strony w dziedzinie badań naukowych i innowacji, w tym MŚP, miały dostęp do finansowania za pomocą EFIS.

Transport

W dniu 13 marca 2015 r. Rada ds. Transportu odbyła debatę orientacyjną poświęconą roli transportu w uwalnianiu pełnego potencjału wzrostu UE w coraz bardziej konkurencyjnym otoczeniu globalnym oraz wkładowi transportu w uwalnianie tego potencjału.

Ministrowie przyznali, że perspektywiczny i przewidywalny rozwój infrastruktury ma podstawowe znaczenie dla zwiększenia europejskiej konkurencyjności i dobrego funkcjonowania jednolitego obszaru transportu. Realizacja transeuropejskiej sieci transportowej (TEN-T) ma na celu wzmocnienie europejskiej spójności terytorialnej i społecznej, a także europejskiego rynku wewnętrznego. Odnosząc się do otoczenia regulacyjnego i jego wdrażania, ministrowie podkreślili potrzebę stosowania zasad inteligentnych regulacji i równych szans. Ministrowie podkreślili, że skuteczna, dobrze funkcjonująca i zrównoważona sieć TEN-T odgrywa kluczową rolę, jeśli chodzi o konkurencyjność UE w zglobalizowanym świecie.

Ministrowie zwrócili uwagę na potrzebę pełnego wykorzystania możliwości oferowanych przez innowacje w sektorze transportu; niosą one bowiem ze sobą wiele nowych szans dla europejskiej gospodarki, nie tylko w zakresie infrastruktury, ale także w sektorach produkcji pojazdów elektrycznych i bezzałogowych oraz usług logistycznych. Należy również w pełni wykorzystać synergii z sektorami energii, zwłaszcza w zakresie paliw alternatywnych, telekomunikacji i gospodarki cyfrowej, w szczególności w odniesieniu do usług inteligentnych systemów transportowych.

Uznano także, że jednym z najważniejszych wyzwań dla rozwoju sieci TEN-T jest realizacja głównych brakujących projektów transgranicznych, w szczególności w dziedzinie transportu kolejowego i żeglugi śródlądowej. Projekty te są często kosztowne i charakteryzują je długoterminowe korzyści społeczno-gospodarcze; nie oferują zatem wyraźnych zachęt dla partnerów prywatnych. Ponadto ich głównymi beneficjentami nie są regiony, w których projekty te powstają, lecz państwa członkowskie i UE jako całość.

Ministrowie uznali, że aby Europa mogła osiągnąć swoje cele, konieczne są znaczne inwestycje w sektorze transportu. Aby uzupełnić wsparcie państw członkowskich na rzecz TEN-T, w budżecie UE na lata 2014–2020 przewidziano wsparcie w postaci dotacji z europejskiego funduszu strukturalnego i inwestycyjnego oraz instrumentu „Łącząc Europę”. Niemniej jednak te środki publiczne stanowią zaledwie niewielką część potrzeb.

Zaproponowany Europejski Fundusz na rzecz Inwestycji Strategicznych (EFIS) mógłby zapewnić nowe możliwości finansowania strategicznych ambicji w zakresie transportu i mógłby przyciągnąć dodatkowe środki na projekty o rzeczywistej europejskiej wartości dodanej i o wyższym profilu ryzyka niż te, które są zwykle finansowane przez banki publiczne i prywatne lub partnerów prywatnych. Należy jednak poszukiwać nowych mechanizmów finansowania, również w ramach partnerstw publiczno-prywatnych.

W odniesieniu do EFIS wielu ministrów podkreśliło, że dla zapewnienia zaufania państw członkowskich oraz pomyślnej realizacji planu inwestycyjnego z korzyścią dla projektów transportowych zasadnicze znaczenie ma selekcja projektów przebiegająca w sposób jawny i niezależny oraz w oparciu o solidne kryteria.

Telekomunikacja

Rada ds. TTE (telekomunikacja) omówiła śródkresowy przegląd strategii „Europa 2020” na posiedzeniu 27 listopada 2014 r. (dok. 16175/14), z uwzględnieniem publikacji rocznej analizy wzrostu gospodarczego na 2015 r. W kontekście europejskiego semestru 2015, prezydencja zwróciła się do państw członkowskich o przedstawienie dalszych odpowiedzi na piśmie (dok. 6407/15).

Państwa członkowskie z zadowoleniem przyjmują roczną analizę wzrostu gospodarczego i zasadniczo opowiadają się za kontynuacją strategii „Europa 2020” i Europejskiej agendy cyfrowej, będącej jedną z jej inicjatyw przewodnich. W świetle przygotowywanej przez Komisję strategii jednolitego rynku cyfrowego państwa członkowskie apelują o większy nacisk na działania związane z wzrostem gospodarczym i zatrudnieniem, z należytym uwzględnieniem konkurencyjności.

Delegacje zasadniczo z zadowoleniem przyjmują lepsze wyeksponowanie polityk cyfrowych zarówno na szczeblu unijnym, jak i krajowym. Jednocześnie oczekuje się, że przygotowywana strategia będzie miała bardziej holistyczny i horyzontalny charakter ukierunkowany na cyfrową transformację Europy, która mogłaby przywrócić Unii pozycję jednego z najważniejszych graczy w gospodarce cyfrowej i w kluczowych sektorach technologicznych.

Przyznając, że w wielu kwestiach polityki cyfrowej poczyniono postępy, co niedawno znalazło odzwierciedlenie w tabeli wyników agendy cyfrowej, delegacje wskazują na szereg obszarów, w których ich zdaniem można zrobić więcej, albo w ramach trwających działań w dziedzinie Europejskiej agendy cyfrowej albo dzięki włączeniu ich do strategii jednolitego rynku cyfrowego jako obszarów priorytetowych:

- ułatwienie prawodawstwa, które promuje cyfrową transformację europejskiego krajobrazu przedsiębiorczości w odniesieniu do budowania cyfrowej i innowacyjnej gospodarki. Zasadę „domyślnie cyfrowy” należy uznać i wdrażać jako horyzontalną zasadę polityczną podczas przeprowadzania ocen skutków dotyczących nowych regulacji;
- zapewnienie dostępu i połączeń oraz stymulowanie wdrażania szybkich sieci szerokopasmowych, w tym za pośrednictwem planu inwestycyjnego. W tym kontekście delegacje odnotowały, że cele określone w Europejskiej agendzie cyfrowej są niewystarczające, aby zrealizować ukończenie tworzenia jednolitego rynku cyfrowego;
- dalsze wysiłki na rzecz ukończenia tworzenia jednolitego rynku cyfrowego, w szczególności poprzez ułatwianie i pobudzanie handlu elektronicznego poprzez znoszenie zbędnych ograniczeń i obciążeń dla transgranicznego handlu elektronicznego oraz usług online i eliminację dyskryminacyjnych praktyk, takich jak blokowanie geograficzne. Konkretnie działania, które należy podjąć, obejmują przeglądy ram regulacyjnych dotyczących łączności elektronicznej i rynku audiowizualnego oraz aktualizację ram praw autorskich;
- budowanie zaufania, pewności, bezpieczeństwa, odporności i niezawodności w dziedzinie usług cyfrowych, w szczególności w internecie, jako podstawa szerszego wykorzystywania usług cyfrowych przez konsumentów, przedsiębiorstwa i administracje publiczne. Należy poczynić postępy w dziedzinie ochrony danych, prywatności i bezpieczeństwa informacji;
- więcej działań wspomagających na rzecz pobudzenia badan naukowych i innowacji, chmury obliczeniowej oraz dużych zbiorów danych. Istnieje potrzeba zwiększenia inwestycji w badania naukowe i innowacje cyfrowe w dziedzinie ICT poprzez lepsze propagowanie programów finansowania i nowy plan inwestycyjny;
- W celu przyciągnięcia inwestorów w sferze cyfrowej, potrzebna jest większa pewność regulacyjna, inwestowanie w infrastrukturę, w szczególności w sieci szerokopasmowe i usługi cyfrowe oraz skuteczne i konsekwentne egzekwowanie przepisów zarówno na szczeblu europejskim, jak i krajowym, a także usunięcie zbędnych obciążeń regulacyjnych;
- rozwój umiejętności cyfrowych w świetle niedoborów umiejętności, które istnieją zarówno po stronie użytkowników, jak i dostawców, oraz z myślą o przyciągnięciu młodych ludzi do sektora ICT;
- wsparcie dla podmiotów rozpoczynających działalność gospodarczą i MŚP, zwłaszcza w odniesieniu do potrzeby zmniejszenia barier administracyjnych, lecz również w postaci dostępu do kapitału wysokiego ryzyka;

- zajęcie się kwestiami podatkowymi związanymi z tworzeniem jednolitego rynku cyfrowego;
- zmniejszenie przepaści cyfrowej między państwami członkowskimi, jak również w obrębie państw członkowskich;
- promowanie bardziej cyfrowego podejścia do administracji publicznych i dalszego rozwoju administracji elektronicznej, elektronicznych zamówień publicznych, elektronicznego dostępu do usług publicznych, w tym interoperacyjnych usług transgranicznych. Należy dołożyć starań na rzecz stosowania zasady jednorazowego gromadzenia informacji od obywateli;
- rozwój partnerstw publiczno-prywatnych w celu przyspieszenia postępów i zwiększenia dostępu do finansowania.

Energia

9 grudnia 2014 r. Rada TTE (Energia) przyjęła konkluzje w sprawie urzeczywistnienia wewnętrznego rynku energii (dok. 16037/14), a 5 marca 2015 r. przeprowadziła debatę orientacyjną w sprawie infrastruktury energetycznej oraz jej rozwoju i priorytetów.

Delegacje ponownie podkreśliły znaczenie osiągnięcia, w trybie pilnym, w pełni funkcjonującego i wzajemnie powiązanego wewnętrznego europejskiego rynku energii, aby zapewnić nieprzerwaną dostawę energii w całej Europie oraz aby zwiększyć wzajemne połączenia, tak aby położyć kres wszelkim przypadkom izolacji państw członkowskich od europejskich sieci gazowych i sieci energii elektrycznej w najbliższej przyszłości. Wzajemnie połączona i zsynchronizowana europejska sieć energetyczna ma kluczowe znaczenie dla zapewnienia przystępnej cenowo, bezpiecznej i zrównoważonej energii. Stworzy ona również większe możliwości pod kątem inwestycji, wzrostu gospodarczego i zatrudnienia w całej Unii Europejskiej. Budowa właściwych połączeń międzysystemowych będzie wymagać pilnej mobilizacji działań na wszystkich szczeblach, aby osiągnąć wspólny cel, jakim jest w pełni funkcjonujący i wzajemnie połączony wewnętrzny europejski rynek energii.

W ramach wsparcia tego celu delegacje podkreśliły, że projekty będące przedmiotem wspólnego zainteresowania należy bezzwłocznie realizować w celu dalszego wzmocnienia wewnętrznego rynku energii. Delegacje uznały również, że terminowe przyjęcie i wdrożenie kodeksów sieci dotyczących gazu i energii elektrycznej powinny być najwyższym priorytetem w całej Unii Europejskiej. Co więcej, położono nacisk na udoskonalenie struktury rynku, w szczególności w sektorze energii elektrycznej.

Regionalna integracja rynku została uznana za ważne narzędzie w kierunku ostatecznej konsolidacji jednolitego rynku energii w całej Unii Europejskiej. W związku z tym należy dodatkowo wzmocnić współpracę regionalną, aby zająć się szerszymi priorytetami polityki; współpraca taka byłaby – dzięki skoordynowanej realizacji projektów będących przedmiotem wspólnego zainteresowania – ważnym instrumentem służącym osiągnięciu celu wynoszącego 10% elektroenergetycznych połączeń międzysystemowych między państwami członkowskimi do 2020 r., określonego przez Radę Europejską.

Biorąc pod uwagę znaczącą kwotę na inwestycje potrzebną do 2020 r. w celu budowy niezbędnej infrastruktury do odpowiedniego połączenia wszystkich państw członkowskich UE, za jeden z kluczowych elementów uznano ciągłą poprawę klimatu inwestycyjnego w sektorze energii. Delegacje podkreśliły potrzebę zwiększenia inwestycji w strategiczną i inteligentną infrastrukturę, w sposób efektywny pod względem kosztów. Przywołały także pilną potrzebę skutecznego i spójnego wdrażania i stosowania przepisów zawartych w trzecim pakiecie energetycznym przez wszystkie państwa członkowskie, aby stworzyć sprzyjający i zorientowany na rynek klimat inwestycyjny w całej Unii Europejskiej, w oparciu o stabilne i przewidywalne europejskie ramy prawne.

Oprócz przyjętego w 2013 r. rozporządzenia w sprawie transeuropejskiej sieci energetycznej (TEN-E) oraz instrumentu „Łącząc Europę” (CEF), które stanowią stabilny europejski instrument regulacyjny mający na celu określanie projektów będących przedmiotem wspólnego zainteresowania i zapewnianie ich terminowej realizacji, odniesiono się też do planu inwestycyjnego dla Europy, zgodnie z propozycją Komisji, w szczególności do utworzenia Europejskiego Funduszu na rzecz Inwestycji Strategicznych (EFIS) mającego znacząco poprawić dostęp unijnych projektów inwestycyjnych do długoterminowego finansowania. Instrument ten obejmowałby projekty będące przedmiotem wspólnego zainteresowania lub inne projekty w zakresie połączeń międzysystemowych; przyspieszałby też i uzupełniał istniejące struktury wsparcia dla projektów będących przedmiotem wspólnego zainteresowania oraz innych przedsięwzięć. EFIS oferuje nowe możliwości finansowania komercyjnego. W tym kontekście delegacje podkreśliły, że zapewnienie pełnego wykorzystywania wszystkich istniejących i przydzielanych zasobów unijnych oraz dalsza poprawa otoczenia regulacyjnego dla inwestycji są rzeczą najwyższej wagi.

Środowisko

Rada ds. Środowiska przeprowadziła wymianę poglądów na temat ekologizacji europejskiego semestru na podstawie noty informacyjnej prezydencji zawierającej dwa pytania (dok. 6143/15). Ministrowie potwierdzili, że polityka środowiskowa, ekologizacja gospodarki i ekologizacja europejskiego semestru mogą się bardzo znacząco przyczynić do realizacji ogólnych celów polityki pobudzania wzrostu gospodarczego i tworzenia miejsc pracy.

Ministrowie wskazali, że nadszedł czas, by poczynić postępy i w pełni wykorzystać synergie między politykami środowiskowymi a politykami w innych dziedzinach poprzez kombinację instrumentów i inicjatyw, takich jak ekologizacja systemów fiskalnych, bardziej ukierunkowane inwestycje, promowanie badań naukowych i rozwoju, a także z uwzględnieniem szczególnych potrzeb MŚP.

Ministrowie zauważyli jednak, że w rocznej analizie wzrostu gospodarczego na 2015 r. w niewielkim tylko stopniu uznano rolę, jaką działania środowiskowe, efektywne gospodarowanie zasobami i zielona gospodarka odgrywają w szerszym kontekście zrównoważonego rozwoju, a także we wspieraniu pobudzania wzrostu gospodarczego, tworzenia miejsc pracy i inwestycji.

Rada zwróciła się do Komisji, by w trakcie przygotowań do śródkresowego przeglądu strategii „Europa 2020”, który jest spodziewany przed końcem bieżącego roku, uwzględniła wytyczne i czytelne komunikaty zawarte w konkluzjach Rady z dnia 28 października 2014 r., tak by zapewnić istotny wymiar środowiskowy i pełną synergię między polityką środowiskową a politykami w innych obszarach.

Rada wyraziła zadowolenie z możliwości oferowanych przez przyszły wniosek Komisji dotyczący jednolitego rynku cyfrowego; pozytywnie odniosła się też do przygotowanego przez prezydencję wykazu przykładów możliwych synergii na rzecz zielonego wzrostu i tworzenia miejsc pracy między celami gospodarki o obiegu zamkniętym a przyszłą strategią jednolitego rynku cyfrowego. Ministrowie podkreślili w szczególności znaczenie niektórych obszarów, tj. inteligentnych miast (w tym inteligentnego transportu i oświetlenia), gospodarki odpadami, planowania przestrzennego oraz dostępu do informacji dotyczących środowiska i ich rozpowszechniania.

I wreszcie, ministrowie wykorzystali tę okazję, by ponownie wyrazić rozczarowanie z powodu wycofania przez Komisję pakietu dotyczącego odpadów oraz zwrócić się do Komisji o niezwłoczne przedstawienie nowego i bardziej ambitnego wniosku w sprawie gospodarki o obiegu zamkniętym, który powinien mieć szerszy zakres i wykraczać poza kwestię odpadów.